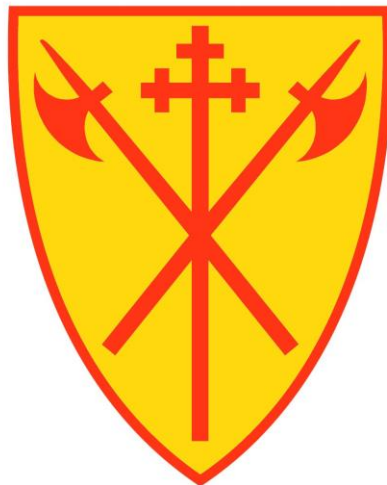

Reglement for finansforvaltning

SØR-TRØNDELAG

FYLKESKOMMUNE

Vedtatt: FT 118/2015, Ikrafttreden: 16.12.2015

Innhold

1. FINANSREGLEMENT FOR FYLKESKOMMUNEN	3
1.1 FORMÅL MED FYLKESKOMMUNENS FINANSREGLEMENT	3
1.2 RAPPORTERING	3
1.2.1 Tidspunkt for rapportering	4
1.2.2 Innhold i rapporteringen	4
1.2.3 Håndtering av avvik fra finansreglementet	4
2 Plassering og forvaltning av kortsiktig likviditet	5
2.1 FORMÅLET MED FORVALTNINGEN	5
2.2 GENERELLE RAMMER OG BEGRENSNINGER FOR FORVALTNINGEN	5
2.2.1 Finansielle derivater	5
2.3 FINANSIELL RISIKO	5
2.3.1 Likviditetsrisiko	5
2.3.2 Renterisiko	5
2.3.3 Kredittrisiko	6
2.3.4 Motpartsrisiko	6
2.3.5 Valutarisiko	6
2.3.6 Administrasjonsrisiko	6
2.4 RUTINER FOR RAPPORTERING	6
3 Langsiktige finansielle aktiva	7
3.1 FORMÅLET MED FORVALTNINGEN	7
3.2 GENERELLE RAMMER OG BEGRENSNINGER FOR FORVALTNINGEN	7
3.2.1 Finansielle derivater	7
3.3 FINANSIELL RISIKO	7
3.3.1 Likviditetsrisiko	7
3.3.2 Renterisiko	8
3.3.3 Kredittrisiko	8
3.3.4 Motpartsrisiko	8
3.3.5 Risiko i aksjemarkedet	8
3.3.6 Valutarisiko	8
3.3.7 Administrasjonsrisiko	8
3.4 RUTINER FOR RAPPORTERING	8
4 Forvaltning av gjeldsporteføljen og øvrige finansieringsavtaler	9
4.1 FORMÅL MED FORVALTNINGEN	9
4.2 GENERELLE RAMMER OG BEGRENSNINGER FOR FORVALTNINGEN	9
4.2.1 Finansielle derivater	9
4.2.2 Lånefondets rente og bufferoppbygging	10
4.3 FINANSIELL RISIKO	10
4.3.1 Likviditetsrisiko - refinansieringsrisiko	10
4.3.2 Renterisiko	10
4.3.3 Kredittrisiko	10
4.3.4 Motpartsrisiko	10
4.3.5 Valutarisiko	11
4.3.6 Administrasjonsrisiko	11
4.4 METODE OG RUTINE FOR OPPTAK AV LÅN	11
4.5 BENCHMARKING AV LÅNEPORTEFØLJEN	11
4.6 ØVRIGE FINANSAVTALER	11
4.7 RUTINER FOR RAPPORTERING	11
5 VEDLEGG	12
5.1 DEFINISJONER	12

1. Finansreglement for fylkeskommunen

Fylkestinget skal jf kommunelovens § 52, samt Forskrift om kommuners og fylkeskommuners finansforvaltning, gi regler for fylkeskommunens finansforvaltning.

Reglementet for finansforvaltning skal gi de nødvendige rammer og begrensninger slik at fylkeskommunen på en optimal måte utnytter finansmarkedet til å oppfylle sine forpliktelser i henhold til gjeldende lovverk.

Reglementet skal, jf Forskriftens § 2, vedtas minst én gang i hver fylkestingsperiode.

Fylkesrådmannen skal ha et bevist forhold til håndteringen av de ulike formene for risiko fylkeskommunen påføres i forbindelse med utøvelsen av finansreglementet.

De etiske retningslinjene som til enhver tid er gjeldende for Statens Pensjonsfond Utland, skal være retningsgivende for Sør-Trøndelag fylkeskommunes kapitalforvaltning.

Fylkeskommunens kapital skal ikke plasseres i selskaper med en uakseptabel etisk profil.

Kjøp av finansielle tjenester er unntatt fra reguleringene om offentlige anskaffelser. Så langt det er praktisk gjennomførbart skal fylkesrådmannen innhente tilbud fra minimum 3 tilbydere ved disposisjoner utført i henhold til dette reglement.

1.1 Formål med fylkeskommunens finansreglement

Den overordnede målsettingen i henhold til dette reglement er å til enhver tid sørge for at fylkeskommunen har tilstrekkelig likviditetsreserve for å dekke sine løpende forpliktelser. I de perioder likviditetssituasjonen tillater det, skal deler av den kortsiktige likviditeten forvaltes etter en forsiktig forvaltningsstrategi.

Forvaltningen av regionalt utviklingsfond, utviklingsfondet for vegprosjekter og utviklingsfondet for marin sektor skal tilrettelegges slik at det blir mulig å realisere en langsiktig stabil realavkastning.

Fylkeskommunen skal legge til rette for at finansieringskostnaden over tid blir lavest mulig.

1.2 Rapportering

Fylkesrådmannen skal minst to ganger i året legge frem rapporter for fylkestinget som viser status for fylkeskommunens finansforvaltning. I tillegg skal det etter årets utgang legges frem en rapport for fylkestinget som viser utviklingen gjennom året og status ved utgangen av året.

1.2.1 Tidspunkt for rapportering

Årsrapport
Tertialrapportering

1.2.2 Innhold i rapporteringen

Det skal opprettes egne porteføljer med separat rapportering for midler behandlet i punkt 2, 3 og 4.

Rapporteringen skal inneholde en beskrivelse og vurdering av:

- a) Aktiva
  - Sammensetningen av aktiva
  - Markedsverdi, samlet og fordelt på de ulike typer aktiva
  - Vesentlige endringer i risikoeksponering
  - Avvik mellom faktisk forvaltning og kravene i finansreglementet
  - Markedsrenter og egne rentebetingelser

- b) Passiva
  - Sammensetning av passiva
  - Løpetid for passiva
  - Verdi, samlet og fordelt på de ulike typer passiva
  - Vesentlige markedsendringer
  - Endringer i risikoeksponeringen
  - Avvik mellom faktisk forvaltning og kravene i finansreglementet
  - Markedsrenter og egne rentebetingelser

1.2.3 Håndtering av avvik fra finansreglementet

Dersom det oppstår avvik fra reglene i finansreglementet, skal avviket følges opp og ”lukkes” så raskt som mulig. I slike tilfeller skal en også vurdere eventuelle mer kostnader ved en forsert ”lukking” av avviket.

Alle avvik fra reglene i finansreglementet rapporteres løpende til Fylkesutvalget.

2 Plassering og forvaltning av kortsiktig likviditet

Med likvider menes kontanter, bankinnskudd og verdipapirer med en gjenstående løpetid 3 mnd eller kortere¹.

2.1 Formålet med forvaltningen

Fylkeskommunen skal ved plassering og forvaltning av kortsiktig likviditet:

- Til enhver tid ha tilstrekkelig likviditet for å dekke løpende forpliktelser
- Maksimere avkastningen gitt de rammer som gis i henhold til punkt 2.2 og 2.3.

For fylkeskommunen er kravet til lav likviditetsrisiko viktigere enn ønsket om høyere avkastning for den kortsiktige likviditeten. Likviditeten skal tilsvare det nivå som fylkesrådmannen anser som nødvendig for å til en hver tid dekke fylkeskommunens løpende forpliktelser.

2.2 Generelle rammer og begrensninger for forvaltningen

Fylkeskommunen kan benytte følgende aktivaklasser med rammer ved plassering og forvaltning av kortsiktig likviditet:

Fordeling	Minimum	Nøytral	Maksimum	Avkastningskrav
Innskudd i bank	30 %	50 %	100 %	Rente på konsernkonto
Pengemarkedsfond	0 %	50 %	80 %	ST1X, (statsobl indeks 3 mnd.)

2.2.1 Finansielle derivater

Det åpnes ikke for å benytte finansielle derivater i forbindelse med forvaltningen av fylkeskommunens kortsiktige likviditet.

2.3 Finansiell risiko

2.3.1 Likviditetsrisiko

Kun norske spare- og forretningsbanker kan benyttes for ordinære bankinnskudd. Kun norske pengemarkeds- og obligasjonsfond kan benyttes.

Matrise som viser antall bankdager nødvendig for å frigi kortsiktige likviditetsplasseringer	Kortsiktig likviditet
Innskudd i bank uten bindinger	0 bankdager
Pengemarkedsfond	2 bankdager

2.3.2 Renterisiko

Fylkeskommunens renterisiko vedrørende den kortsiktige likviditeten anses å være svært begrenset som følge fordelingen av likviditeten i henhold til punkt 2.2.

¹ Ref Forskrift om kommuners og fylkeskommuners finansforvaltning

2.3.3 Kredittrisiko

Fylkeskommunen kan plassere midler i verdipapirfond som investerer i verdipapir utstedt eller garantert av:

- Den norske stat, kommuner eller fylkeskommuner
- Finansinstitusjoner
- Kraftselskap som er majoritetseid av kommuner/ fylkeskommuner

2.3.4 Motpartsrisiko

Fylkeskommunens bankinnskudd skal kun plasseres i Norge. Fylkeskommunens bankinnskudd skal ikke kunne utgjøre mer en 5 % av en enkelt banks forvaltningskapital.

Fondsforvaltere av pengemarkeds- og obligasjonsfond skal være regulert av og underlagt offentlig tilsyn av en EØS-stat. Fylkeskommunens plasseringer i fond skal ikke kunne utgjøre mer en 5 % av de respektive fonds forvaltningskapital.

2.3.5 Valutarisiko

Alle plasseringer vedrørende den kortsiktige likviditeten skal utføres på konto eller fond med rente,- kursnotering i norske kroner.

2.3.6 Administrasjonsrisiko

Fylkesrådmannen har lang erfaring i forbindelse med likviditetsstyring, administrasjonsrisikoen anses derfor som lav.

2.4 Rutiner for rapportering

Utføres i henhold til punkt 1.2.

3 Langsiktige finansielle aktiva

Langsiktige finansielle aktiva i Sør-Trøndelag fylkeskommune er ensbetydende med aktiva i Regionalt utviklingsfond for Sør-Trøndelag, Utviklingsfondet for vegprosjekter i Sør-Trøndelag og Utviklingsfondet for marin sektor i Sør-Trøndelag.

Plassering og forvaltning av Regionalt utviklingsfond for STFK, Utviklingsfondet for vegprosjekter i STFK og Utviklingsfondet for marin sektor i STFK, skiller seg fra punkt 2 ved at forvaltningen av disse midlene ikke er utslagsgivende for fylkeskommunens tjenesteproduksjon på kort sikt. Fylkeskommunen skal ved slik forvaltning fokusere på langsiktig avkastning og mindre på kortsiktige svingninger. Det skal likevel ikke tas finansiell risiko som anses vesentlig².

3.1 Formålet med forvaltningen

Overordnet målsetting er å maksimere den langsiktige avkastningen innenfor de rammer og begrensninger reglementet for finansforvaltningen gir.

Det vises for øvrig til fondenes vedtekter.

3.2 Generelle rammer og begrensninger for forvaltningen

Fylkeskommunen kan benytte følgende aktivaklasser med rammer ved plassering og forvaltning av fondene i kapittel 3:

Fondets fordeling av investeringer	Minimumsvekt	Nøytralvekt	Maksimumsvekt	Avkastningskrav
Bankinnskudd	0 %	25 %	100 %	Rente på Konsernkonto
Sertifikater og pengemarkedsfond	0 %	25 %	100 %	ST1X
Obligasjoner og obligasjonsfond	0 %	25 %	70 %	ST4X
Sum rentebærende papirer		75 %		
Alternative investeringer:				
Aksjefond	0 %	25 %	30 %	OSEBX
SUM		100 %		

3.2.1 Finansielle derivater

Det åpnes ikke for å benytte finansielle derivater i forbindelse med forvaltningen av fondet.

3.3 Finansiell risiko

3.3.1 Likviditetsrisiko

Fondets investeringer skal til en hver tid være av en slik karakter at det muliggjør uttak av realavkastningen på de tidspunkter som er ønskelig.

² Jmf kommuneloven § 52 nr. 3

3.3.2 Renterisiko

Fondets renterisiko styres ved at ingen enkelt investeringer direkte eller indirekte i rentemarkedet skal ha en rentebinding (durasjon) over 10 år. Gjennomsnittet for porteføljen skal ikke overstige 5 år.

3.3.3 Kredittrisiko

Fondet kan investere i rentebærende verdipapir eller fond som investerer i slike papirer utstedt eller garantert av:

- Den norske stat, statsforetak, kommuner eller fylkeskommuner
- Finansinstitusjoner
- Industrieforetak med kredittvurdering fra Standard & Poors eller Moody's med minimum følgende vurdering:

Selskap:	Kortsiktig rating	Langsiktig rating
Standard & Poors	A-1	BBB+
Moody's	P-1	A3

3.3.4 Motpartsrisiko

Fondets motpartsrisiko begrenses ved at ingen investeringer skal utgjøre mer enn 10 % av fondets forvaltningskapital.

Fondsforvaltere for pengemarkeds- og obligasjonsfond skal være regulert av, og underlagt offentlig tilsyn av en EØS-stat. Fylkeskommunens plasseringer i fond skal ikke kunne utgjøre mer enn 10 % av de respektive verdipapir-, fonds- eller banks forvaltningskapital.

3.3.5 Risiko i aksjemarkedet

Fondet kan i henhold til punkt 3.2 være investert med inntil 30 % i aksjefond. Spredningen mellom forvaltere ivaretas gjennom punkt 3.3.4.

3.3.6 Valutarisiko

Inntil 25 % av fondets plasseringer kan utføres med verdifastsettelse i annen valuta enn norske kroner (NOK). For ytterligere å redusere valutarisikoen skal ingen enkelt valuta utgjøre mer enn 15 % av fondets verdi. Skal investeringer utføres i annen valuta enn NOK, kan følgende benyttes; EUR, USD, JPY, SEK og DKK.

3.3.7 Administrasjonsrisiko

Fylkesrådmannens stab har tilstrekkelig erfaring i forbindelse med styring og administrasjon av finansielle aktiva, administrasjonsrisikoen anses derfor som moderat.

I de tilfeller der staben anser det som formålstjenlig, kan det benyttes eksterne forvaltere/rådgivere.

3.4 Rutiner for rapportering

Utføres i henhold til punkt 1.2.

4 Forvaltning av gjeldsporteføljen og øvrige finansieringsavtaler

4.1 Formål med forvaltningen

Formålet med forvaltningen av gjeldsporteføljen og øvrige finansieringsavtaler er, innenfor det risikonivå som følger av punkt 4.2 og 4.3, å skaffe fylkeskommunen finansiering til lavest mulig rentekostnad.

Det er en grunnleggende antagelse at rentekurven i et lengre perspektiv er stigende. Dette medfører i hovedsak at lån med lengre løpetider normalt vil ha høyere rentekostnader enn tilsvarende lån med kort løpetid. Denne kortsiktige innlånsstrategien medfører konservativt anslått ca. 0,5 – 1,0 % -poeng årlig lavere finansieringskostnader når denne er ferdig implementert i låneporteføljen.

En strategi med mange lån og med kort løpetid vil i perioder kunne medføre vanskeligheter med hensyn til refinansiering av lånene. For å redusere risikoen for manglende refinansiering åpnes det for å kunne ta opp lån med løpetid inntil 5 år. Forutsetningen for å ta opp lån med lang løpetid skal være at en totalvurdering av refinansieringsrisikoen på et gitt tidspunkt, tilsier at en slik endring er ønskelig.

4.2 Generelle rammer og begrensninger for forvaltningen

Strategi for fylkeskommunens gjeldsportefølje er utformet etter følgende mal:

Fylkeskommunens låneportefølje	0 - 3 mnd.	4 - 6 mnd.	7 - 9 mnd.	10 - 12 mnd.	SUM
Rammer					
Maks refinansiering	35 %				
Nøytralt refinansieringsbehov	25 %	25 %	25 %	25 %	100 %
Referanseindeks	ST1X	ST2X	ST2X	ST3X	

Strategien med korte innlån ligger fast selv om det åpnes for lån med lengre løpetid. Større fleksibilitet i valget mellom lån med kort og lang løpetid vil redusere refinansieringsrisikoen. Ved opptak av lån med lang løpetid vil forfallsstrukturen på lånene forandres vesentlig i forhold til tabellen ovenfor.

4.2.1 Finansielle derivater

For å oppnå ønsket rentebinding, gis det anledning til å ta i bruk rentebytteavtaler (SWAP). Rentesikringsinstrumentene kan benyttes i den hensikt å endre renteesponeringen for fylkeskommunens lånegjeld. Forutsetninger for å gå inn i slike kontrakter skal være at en totalvurdering av renteforventninger og risikoprofil på et gitt tidspunkt, tilsier at slik endring er ønskelig. Det er ikke tillatt å løsrive derivathandelen fra den øvrige finansforvaltningen, og kontraktene skal knyttes til underliggende lån eller låneportefølje.

Det åpnes for å benytte finansielle rentederivater i forbindelse med forvaltning og administrasjon av låneporteføljen, med en maksimal løpetid på 15 år.

Fylkestinget gir fylkesutvalget fullmakt til å gjøre vedtak vedrørende eventuell rentebinding, - hvor stor andel av låneporteføljen som skal bindes og hvor lang tid bindingen skal være.

4.2.2 Lånefondets rente og bufferoppbygging

Et regime med kortsiktig finansiering vil være utfordrende med hensyn på budsjettering av finanskostnader. Fylkesrådmannen foreslår derfor for fylkestinget hvilken rente lånefondet skal budsjettere med i kommende år. Dette skal gjøres i forbindelse med utarbeidelsen av neste års strategiplan og med utgangspunkt i forventede renteprognoser kommende år.

Denne renten vil i et normalrenteregime medføre en oppbygging av en bufferkapital. Bufferkapitalen skal benyttes til å utjevne lånefondets rente i forbindelse med betydelige svingninger i den kortsiktige renten. Bufferkapital kan ikke nyttes til andre formål. Ved sikring av rentene kan rentebufferfondets størrelse tilpasses den andelen som ikke er sikret.

Endring av rentebufferfondets størrelse kan gjøres av Fylkestinget i forbindelse med vedtaket av strategiplanen.

4.3 Finansiell risiko

Fylkeskommunens gjeldsforvaltning skal ivaretas slik at fylkeskommunen ikke påføres vesentlig finansiell risiko.

4.3.1 Likviditetsrisiko - refinansieringsrisiko

Fylkeskommunen er en attraktiv debitor i det norske lånemarkedet. Finansreglementet må imidlertid ta høyde for at det norske kapitalmarkedet kortsiktig kan være ute av stand til å gi fylkeskommunen finansiering. Fylkesrådmannen gis av den grunn fullmakt til å etablere en trekkfasilitet. Størrelsen på trekkfasiliteten skal tilsvare fylkeskommunens nivå for maks innenfor 3 mnd.

4.3.2 Renterisiko

Styring av låneporteføljen skal skje ved å optimalisere låneopptak og rentebindingsperiode i forhold til oppfatninger om fremtidig renteutvikling og innenfor et akseptabelt risikonivå gitt et overordnet ønske om forutsigbarhet og stabilitet i lånekostnader. Rentederivatet kan ha en løpetid på inntil 15 år.

4.3.3 Kredittrisiko

Fylkeskommunen godkjenner følgende kredittrisiko

- Banker og kredittforetak regulert av og underlagt offentlig tilsyn av en EØS-stat
- Norsk eller utenlandsk verdipapirforetak regulert av og underlagt offentlig tilsyn av en EØS-stat.

4.3.4 Motpartsrisiko

Fylkeskommunen godkjenner følgende motparter

- Banker og kredittforetak regulert av og underlagt offentlig tilsyn av en EØS-stat
- Norsk eller utenlandsk verdipapirforetak regulert av og underlagt offentlig tilsyn av en EØS-stat.

4.3.5 Valutarisiko

Fylkeskommunen skal finansiere seg i norske kroner, og vil følgelig ikke ha valutarisiko i denne porteføljen.

4.3.6 Administrasjonsrisiko

Administrasjonsrisikoen anses å være lav i forbindelse med forvaltning av låneporteføljen, dette er prosesser og oppgaver som fylkesrådmannen har lang erfaring med.

4.4 Metode og rutine for opptak av lån

Tidspunktet for låneopptak skal vurderes mot likviditetsbehov, vedtatt investeringsbudsjett og forventninger om framtidig renteutvikling.

Ved låneopptak skal tilbudsinnbydelse rettes til minimum 3 aktører. Fylkeskommunen skal ha gode rutiner for oppbevaring av dokumentasjon knyttet til gjeldsporteføljen.

4.5 Benchmarking av låneporteføljen

For å måle fylkeskommunens utvikling i låneporteføljen, skal referanseporteføljen med vekter i henhold til normalt refinansieringsbehov i punkt 4.2 benyttes.

4.6 Øvrige finansavtaler

Fylkeskommunen kan inngå finansavtaler i de tilfeller fylkeskommunen ikke har spesiell kompetanse ved administrasjon, kjøp, vedlikehold, drift og avhending knyttet til dette, eller at det ut fra en økonomisk betraktning er formålstjenelig å inngå finansieringsavtaler.

4.7 Rutiner for rapportering

Utføres i henhold til punkt 1.2.

5 VEDLEGG

5.1 Definisjoner

Administrasjonsrisiko

Knyttet til rutiner internt hos fylkeskommunen eller hos motpart

Aksjeindeksobligasjon

Verdipapirprodukt hvor innskudd bindes en bestemt periode. Investor er garantert hele innskudd tilbake samt hele eller deler av aksjeavkastningen

Aksjer

Verdipapir utstedt fra private bedrifter eller offentlige institusjoner, hvor kjøp gir eierandel

Aktiv forvaltning

Forvalter velger selv verdipapirer til en portefølje på bakgrunn av egne analyser og vurderinger for derigjennom å oppnå høyere avkastning enn en sammenlignbar portefølje

Aktivaklasser

Samlebetegnelse på ulike typer verdipapir som har de samme egenskapene, eksempelvis aksjer, obligasjoner og pengemarked

Allokering

Fordeling av de midler som skal investeres på ulike markeder og aktivaklasser

Avkastningskrav

Nedre grense for ønsket avkastning

Benchmark

Sammenlignbar portefølje, referanse

Derivat

Samlebetegnelse på kontrakter basert på verdien av et sett underliggende (fysiske) aksjer, obligasjoner eller indekser. De viktigste former er futureskontrakter og opsjoner.

Diskresjonær forvaltning

Forvaltningsform hvor forvalter konstruerer og handler i en portefølje basert på kundens ønsker

Diversifisere

Spre eller redusere risiko gjennom å kombinere aktiva med ulike risikoegenskaper

Durasjon

Et mål som uttrykker gjennomsnittlig løpetid for en obligasjon, definert som et vektet snitt av årlige rentekuponger og pålydende verdi. Begrepet uttrykker korrigert løpetid, og derigjennom obligasjonsprisens følsomhet for rentendringer

Fond

Portefølje bestående av eksempelvis aksjer hvor flere investorer kan eie andeler

Hedgefond

Forvaltningsprodukt som kan kombinere ulike aktivaklasser og som kan benytte ulike investeringsstiler for å oppnå stabil avkastning med lav risiko

Implementering

Fysisk kjøp av andeler i verdipapirfond

Indeks

Vektet verdi/ forholdstall for alle/ deler av eksempelvis aksjer på en børs. Indeksen angir den gjennomsnittlige avkastningen for de aktiva som inngår i indeksen.

Indeksforvaltning

Se passiv forvaltning

Inflasjon

Betegnelse som angir med hvilken størrelse i prosent det generelle prisnivået på varer og tjenester øker med

Information Ratio

Mål som uttrykker en forvalters dyktighet til å skape avkastning ut over benchmark, definert som meravkastning dividert på relativ risiko

Investeringspolicy

Dokument som beskriver en rekke forhold omkring en investering, eksempelvis avkastnings- og risikovurderinger, landfordelinger og valutaforhold

Investeringsportefølje

Faktisk fordeling i en portefølje mellom ulike aktivaklasser

Investeringsstrategi

Strategi som beskriver hvordan samlede midler skal investeres i ulike markeder og aktivaklasser

Kredittrisiko

Risiko knyttet til det å lide tap på grunn av at utsteder av et verdipapir eller motparten ikke oppfyller sine forpliktelser

Likviditet

Begrep som uttrykker grad av enkelhet og hurtighet et aktiva kan omsettes til kontanter

Likviditetsrisiko

Knyttet til at midler ikke kan omformes til kontanter i løpet av en rimelig tidsperiode

Markedsrisiko

Knyttet til tap som følge kurssvingninger i de markedene fylkeskommunene er eksponert

Meravkastning

Differansen mellom avkastningen i en faktisk portefølje og avkastningen på en nærmere definert referanseportefølje

NOK

Norske kroner

Obligasjon

Rentepapir utstedt av private bedrifter eller offentlige institusjoner. Utsteder forplikter seg til å betale kjøper bestemte årlige beløp (kuponger) samt pålydende ved endelig innløsning

Passiv forvaltning

Forvalter søker å oppnå avkastning og risiko som en sammenlignbar portefølje eller indeks

Pengemarked

Rentepapir som har innløsning innen ett år. Slike kortsiktige aktiva har høy likviditet og kan ha relativt lav risiko

Portefølje

Samling av ett eller flere enkeltaktiva eksempelvis enkeltaksjer

Rebalansering

Transaksjon som følge av at de ulike elementene i porteføljen utvikler seg ulikt over tid. Dette medfører at de relative vektene beveger seg bort fra normalposisjon

Referanseindeks

Se indeks

Relativ risiko

Risiko målt ved svingninger rundt et gjennomsnitt uttrykt som et relativt mål. Slik risiko måles ofte som svingninger i forhold til en sammenlignbar portefølje eller indeks svingninger

Rentebærende papirer

Sertifikater (pengemarked) og obligasjoner

Rentekurve

Oppstår når en sammenligner renter for ulike tidshorisonter. Kurven danner utgangspunkt for prising av rentepapirer og påvirkes av forhold som forventninger, risiko knyttet til ulike tidshorisonter samt tilbud og etterspørsel i rentemarkedets ulike tidshorisonter

Renterisiko

Knyttet til at verdien av rentebærende verdipapirer endres dersom renten endres

Risikopremie

Avkastning ut over risikofritt alternativ

Standardavvik

Viser hvor mye verdien av en variabel kan ventes å svinge i fremtiden, basert på målinger av observerte verdier. Begrepet uttrykker svingninger rundt et gjennomsnitt.

Strategisk aktivaallokering

Fordeling av en porteføljes aktivaklasser hvor hver klasse uttrykkes som et prosenttall. Begrepet representerer porteføljens normalposisjon

Stresstest

Økonomisk tilstand uttrykt ved flere ekstreme hendelser som sammen vil påvirke en porteføljes verdi i sterk negativ retning

Systematisk risiko i aksjemarkedet

Knyttet til tap som følge av at de aktuelle aksjemarkeder fylkeskommunen er eksponert mot vil stige eller falle på kort og/ eller lang sikt

Swapavtale og swaprente

Rentebytteavtale, hvor renten mellom to løpetider byttes

Taktisk aktivaallokering

Fordeling av en porteføljes aktivaklasser hvor hver klasse uttrykkes med øvre og nedre grense for tillatt andel av totalportefølje

Terminkontrakt

Avtale om levering av en eiendel eller dens pengeverdi på et forhåndsbestemt tidspunkt hvor pris avtales ved kontraktsinngåelse

Transaksjonskostnad

Kostnader forbundet med kjøp og salg av verdipapir og verdipapirfond

Usystematisk risiko i aksjemarkedet

Knyttet til at et enkelt investeringsobjekt vil stige eller falle i verdi i forhold til markedet på kort og/ eller lang sikt

Valutarisiko

Knyttet til tap som følge av kurssvingninger i valutamarkedet

Verdipapir

Betegnelse på ulike aktiva, eksempelvis aksje, obligasjon eller pengemarked

Verdipapirfond

Se fond

Volatilitet

Betegnelse på risiko, dvs grad av svingninger rundt et gjennomsnitt